

безпліддя (223 хворих, 34,56%). 203 хворих (31,58%) не пред'являли скарг і варикоцеле було виявлено випадково під час проведення профілактичних оглядів. У хворих превалювали варикоцеле III 266 (41,46%) і II 220 (34,21%) ступенів виразності, рідше зустрічалось варикоцеле I ступеня 156 (24,23%). Чистота виявлення I (реносперматичного) типу венозного рефлюкса склала 489(76,3%), II (ілеосперматичного) типу венозного рефлюкса – 81 (12,6%), III (змішано-го) типу венозного рефлюкса – 72 (11,2%).

107 (15,9%) хворих були прооперовані під місцевою анестезією, 535(84,3%) – під внутрішньовенною анестезією. Контрольне обстеження проводили через рік після оперативного лікування.

Статистична обробка даних проводилась за допомогою пакета програм Statistica v.17.0 виробництва компанії StatSoft.

Результати. Тривалість операції склала від 16 до 40 хв. (сер. $24 \pm 9,56$). У післяопераційному періоді з метою анальгезії не застосовувались наркотичні анальгетики, ін'єкційні ненаркотичні анальгетики застосовувались тільки в 42 (6,48%) випадках, таблетовані анальгетики в 561 (87,46%), відмовились від анальгетиків 22

(3,46%). Пацієнти виписувались через декілька годин або на наступний день після операції. Тільки в 3 випадках відзначений рецидив захворювання (на ранньому етапі освоєння методики). У жодному випадку в післяопераційному періоді не були діагностовані гідроцеле, атрофія яєчка або інші ускладнення.

У контрольних дослідженнях через рік купірування болі відзначено у 557 (86,72%) хворих, збільшення у розмірах яєчка 274 (42,68%), покращення показників сперми у 401 (62,41%), настання спонтанної вагітності у 121 (18,82%), рецидив зареєстровано у 30 (4,6%) хворих.

Висновки. Отримані результати лікування варикоцеле методом J.L. Marmar дозволяють вважати, що дана методика є високоефективним засобом усторонення варикоцеле, патогенетично обґрунтована при всіх видах гемодинамічних порушень і в усіх випадках рецидивного варикоцеле, а також мінімальна інвазивність і, як наслідок, короткий післяопераційний період, зменшення часу перебування у стаціонарі, короткий відновлювальний період. Оперативне лікування варикоцеле сприяє покращенню показників сперми і спонтанним вагітностям.

РОЛЬ ФАЗ МЕНСТРУАЛЬНОГО ЦИКЛУ ТА ІНФЕКЦІЙНО-ЗАПАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ГЕНІТАЛІЙ У ПАТОГЕНЕЗІ ГОСТРОГО НЕУСКЛАДНЕНОГО ЦИСТИТУ У ЖІНОК

С.П. Пасечніков^{1,2}, П.О. Самчук¹

¹ Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

² ДУ «Інститут урології НАМН України»

Мета дослідження: визначення ролі фаз оваріально-менструального циклу та хронічних запальних хвороб органів малого таза у патогенезі гострого неускладненого циститу у жінок.

Матеріали та методи. У роботі наведено результати обстеження 232 жінок, хворих на гострий необструктивний пієлонефрит (ГНП). Проаналізовано частоту виникнення гострого неускладненого циститу (ГНЦ), який передував ГНП. З загального числа хворих, на наявність симптомів ГНЦ на початку захворювання вказали 178 (76,7%). З них у 135 (I група) виявлено супутні хронічні запальні хвороби органів малого таза (ХЗХОМТ), а саме – вагініт, ендометрит, сальпінгіт, оофорит та 43 жінки (II група) без супутніх ХЗХОМТ. Дані групи були розділені в залежності від дня ОМЦ, в який розпочалося захворювання.

Результати дослідження та їх обговорення. За даними 83,2 $\pm$ 2,8% загальної групи хворих жінок репродуктивного віку, ГНЦ починається з 20-го по 5-й день ОМЦ. Отримані результати дослідження в групах свідчать про те, що у 60,7% жінок I групи та у 22,5% жінок II групи у період з 20-го по 5-й день ОМЦ частота виникнення ГНЦ у 4 та 13 разів відповідно вища, ніж у інші дні циклу. У період з 20-го по 5-й день ОМЦ ГНЦ майже у 3 рази частіше виникає за наявності ХЗХОМТ (60,7 $\pm$ 3,7% проти

22,5±3,1%, $p < 0,001$). У період з 6-го по 19-й день ОМЦ ГНЦ майже у 9 разів частіше виникає за наявності хронічних запальних хвороб органів малого таза ($15,2 \pm 2,7\%$ проти $1,7 \pm 1,0\%$, $p < 0,001$). Це свідчать, що ХЗХОМТ реалізують свій патогенетичний потенціал й поза межами періоду, в який ризики виникнення або загострення ГНЦ є максимальним для жінок репродуктивного віку.

Висновки. У цілому отримані результати дають змогу стверджувати, що період з 20-го по 5-й день ОМЦ, який об'єднує гестагенову та менструальну фази, є найбільш небезпечним для

виникнення ГНЦ, незалежно від наявності або відсутності супутньої інфекційно-запальної гінекологічної патології. Це дає можливість по-новому оцінити принципи профілактики даного захворювання у жінок репродуктивного віку. На наш погляд, саме в цей період доцільно призначати протирецидивні курси антибактеріальної та імунокорегуючої терапії хворим на ГНЦ та у поєднанні з ХЗХОМТ. Подібний підхід дозволить підвищити ефект протирецидивної терапії та зменшити соціально-економічні втрати, пов'язані з лікуванням та реабілітацією жінок репродуктивного віку.

Адреса для листування

П.О. Самчук
E-mail: doctorspa@ukr.net
Тел.: +380979518675

ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ ГОСТРОГО НЕУСКЛАДНЕНОГО ПІЄЛОНЕФРИТУ У ХВОРИХ ЗА НАЯВНОСТІ ЗБУДНИКІВ ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ РІЗНОЇ ТАКСОНОМІЧНОЇ НАЛЕЖНОСТІ

С.П. Пасечніков, М.В. Мітченко, А.В. Руденко

ДУ «Інститут урології НАМН України»

Гострий пієлонефрит за частотою займає друге місце після запальних захворювань органів дихання і складає 14% всіх захворювань нирок. Жіночі статеві шляхи, є одним із джерел інфікування сечових шляхів, а ІПСШ – чинниками запалення сечових і статевих шляхів.

Мета дослідження: з'ясувати питому вагу інфікованості біоматеріалу із сечовивідних та статевих шляхів збудниками різної таксономічної належності та визначити їх вплив на перебіг гострого неускладненого пієлонефриту (ГНП) у жінок репродуктивного віку.

Обстежено та проліковано 246 жінок репродуктивного віку від 18 до 49 років, хворих на ГНП. Діагностику проводили згідно з вітчизняним та міжнародним протоколами ведення хворих на гострий пієлонефрит. Комплексне мікробіологічне дослідження включало посіви не тільки сечі, а й зіскрібків слизової сечівника, цервікального каналу та мазків із піхви. Додатково хворі були обстежені гінекологом.

З урахуванням анамнезу хворі були розподілені на 3 групи. І групу склали пацієнтки,

що вперше хворіли на гострий неускладнений пієлонефрит, у тому числі – із супутнім гострим циститом; II групу – жінки з вперше діагностованим ГНП та хронічним рецидивуючим циститом; III групу – жінки з діагнозом рецидивуючого ГНП.

Аналізували наступні клінічні та лабораторні показники: гіпертермія, дизурія, лейкоцитурія, лейкоцитарний показник. Отримані дані були формалізовані і, залежно від результату, виділені три варіанти клінічного перебігу: легкий, середньої важкості та важкий.

За результатами мікробіологічної діагностики, в залежності від виявлених в сечових шляхах збудників різної таксономічної належності, хворі були розподілені на 4 групи. В I групу увійшли жінки, у яких виявлялись тільки класичні бактерії; в II групу – хворі, в сечі та зіскрібках сечівника яких виявлені бактерії разом з молікутами – мікоплазмами та уреоплазмами; в III групу – жінки з наявністю тільки молікутів. У хворих IV групи не було виявлено вищевказаних збудників.